

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esityksestä terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

VD/6165/03.00.00/2020

RV/TA/MH/PH/HY-L

Sosiaali- ja terveysministeriö on 10.7.2020 saapuneella kirjeellä pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta. Säädösmuutokset koskevat valmiuden koordinoitua ja tilannekuvaa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lausuntoaika päättyy 4.9.2020.

Muutosten taustalla on se, että poikkeusolojen sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta on tarkastellut valmiutta ja varatumista koskevaa lainsäädäntöä ja havainnut selkeitä puutteita muun muassa valmiussuunnittelun yhteensovittamisessa, tilannekuvan luomisessa ja huoltovarmuudessa. Neuvottelukunta on tehnyt esitykset tarvittavista lainsäädäntömuutoksista, jotka on aikataulutettu kiireellisyysjärjestyksen perusteella.

Asiaa koskeva luonnos hallituksen esitykseksi oli lausuntokierroksella huhtikuussa 2020. Esitys tuli pääsiäisen aikaan erittäin lyhyellä lausuntoajalla, ja aikataulujen vuoksi lausunnon antoi kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitusta informoitiin 6.4.2020 sekä lausuntopyynnöstä että lausunnon pääasiallisesta sisällöstä. Tuolloin sosiaali- ja terveysministeriö esitti merkittäviä muutoksia valmiusajan johtamisvastuisiin ja tilannekuvan laadintaan. Samalla ministeriö esitti, että muutokset olisivat tulleet voimaan kesken koronaepidemian vuoksi vallinneiden poikkeusolojen. Vantaan kaupungin ja muiden suurten kaupunkien lausunnoissa esitettiin muutoksiin tiukkaa kritiikkiä.

Lausuntopalautteen johdosta luonnokseen on tehty merkittäviä muutoksia, minkä vuoksi luonnoksesta järjestetään nyt uusi lausuntokierros.

Esityksessä ehdotetaan, että yliopistollista sairaalaa ylläpitävät sairaanhoitopiirit ohjaisivat sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelua yhtenäisten valtakunnallisten periaatteiden mukaisesti sekä kokoaisivat ja analysoisivat tietoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon häiriötilanteista ja niiden uhkista sekä muodostaisivat ja ylläpitäisivät terveydenhuoltojärjestelmän valmiutta kuvaavaa tilannekuvaa. Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien sairaanhoitopiirien tilannekuvan pohjalta muodostettaisiin valtakunnallinen tilannekuva.

Sosiaalihuoltolakiin lisättäisiin valmiussuunnittelua ja tilannekuvan keräämistä koskevat säännökset. Lisäksi säädettäisiin sosiaalihuollon alueellisesta yhteistyöstä valmiussuunnittelussa ja tilannekuvan keräämisessä. Valtion mahdollisuutta osallistua valmiuden ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen rahoittamalla toimintaa laajennettaisiin myös sosiaalihuollon toimintaan. Sosiaali- ja terveysministeriö voisi nimetä valtakunnallisia toimijoita myös sosiaalihuollon tehtäviin.

Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaisi alueilla yhtenäisin perustein luodut sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvatiedot valtakunnalliseksi sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvaksi sosiaali- ja terveysministeriön ja valtion johdon käyttöön.

Muutosten olisi tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 alussa.

Lausunto on valmisteltu kaupunkistrategian ja johdon toimialan ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan yhteistyönä.

Kaupunginhallitus 24.8.2020 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteen mukainen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että lausunnon neljäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Vantaan kaupunki toistaa jo aikaisemman näkemyksensä siitä, että yhteisen tilannekuvan ja kriisijohtamisen näkökulmasta on erittäin tärkeää, että tietojen vaihtoa ja kokonaiskuvan muodostamista parannetaan valtionhallinnon eri toimijoiden kesken ja myös valtion, suurten kaupunkien ja sairaanhoitopiirien kesken. Kansallisen tason linjausten tulisi olla selkeitä, realistisia ja toteuttamiskelpoisia. Kansallisen tilannekuvan tulisi olla yhtenäinen ja yhteisesti muodostettu. Erittäin merkittävä osa pandemiaan liittyvistä käytännön toimenpiteistä tehdään kunnissa. Ongelmana on nyt ollut se, että tiedot eivät kulje ministeriöstä ja sairaanhoitopiiristä kaupunkeihin, ~~ei toisin päin~~. Vantaan kaupunki on lähettänyt koronakriisin alusta lähtien säännöllisesti ministeriöille, HUS:lle ja keskushallinnon turvallisuuden toimijoille koronatilanneraporttinsa. Koska kaupungit olivat keskushallinnon ohjeiden ja suositusten keskeisiä toimeenpanijoita, yhteisen tilannekuvan muodostaminen on erittäin tärkeää. Jatkossa tulee parantaa erityisesti tiedonkulkua ja tilannekuvan välittämistä keskushallinnosta paikallishallintoon.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Täytäntöönpano: Kuntademokratian palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yhteyspäällikkö Paula Harju, etunimi.sukunimi@vantaa.fi